

kvůli tomu, že jsem si dovolil odstavit svůj bicykl na jednom z nejméně vhodných míst v Německu, ale debatují o tom, kde najdou který spolkový úřad. I když tak nevypadají, jsou to návštěvníci stejně jako já – možná nějací úředníci z druhého konce Německa, kteří se zúčastnili jednání v jedné z okolních budov a teď mají přestávku, již chtějí využít k prohlídce Spolkové čtvrti. A protože má osud smysl pro ironii, vybrali si k naplánování prohlídky zrovna těch pár vteřin, kdy jsem nechal kolo ležet zrovna tam, kde to bylo nejméně vhodné.

A tak ještě chvíli čekám, než se rozhoupou a dočasné parkoviště mého kola opustí. Pak se i já přiloudám ke svému železnému oři a nenápadně zmizím. Jsou tu všude kamery, tak co kdyby se u mě najednou objevili jiní chlapi v sakách?

Opravdu zvláštní týpek

Na svých cestách potkávám někdy opravdu zvláštní lidi. Zejména v hostelech, tam se jim člověk vyhnout nemůže, protože zde spí v jedné místnosti několik navzájem si cizích lidí (nezaplatíte-li si tedy svůj vlastní pokoj, ale to už je spíš výhodnější jít do penzionu). Asi nejzvláštnějšího člověka, na jakého jsem natrefoval, byl můj spolubydlící v hostelu v Kolíně nad Rýnem.

Přijdu do hostelu, velice pěkného jugendherberku, a že bych chtěl postel na jednu noc.

“Není problém,” povídá mi krásná Fräulein na recepci, “spíte v pokoji pro čtyři a máte tam jen jednoho spolunoclezníka.”

Pokoj je velmi dobře vybaven, má i vlastní koupelnu a sociální zařízení, což nebývá zrovna zvykem, v každé skříňce je navíc i trezor. Můj spolubydlící tady není, věci zde ovšem má. Leží tu několik igelitek, přičemž jedna má na sobě nápis v azbuce Bela trading.

Asi nějaký běloruský student na letní škole, říkám si. A docela lehkovážný student – svůj notebook a foťák totiž nechal jen tak na stolku, místo aby se je uklidil do trezoru.

Je teprve odpoledne, takže se osprchuji, převleču a vyrazím do centra. Po příjemné procházce se vrátím – můj spolubydlící tam stále není. Ovšem po několika minutách zarachotí v zámku klíč a dveře se otevrou. Stěží skrývám své překvapení. Žádný běloruský student, ale asi šedesátiletý děda v maskáčích. Směje se na mě, ale nic neříká. Představuji se, podávám mu ruku a on mi stále jen oplácí úsměvem.

No nic, asi toho moc nenamluví, myslím si.

Děda k mému dalšímu údivu vytahuje papírek, na něj píše latinkou Russia a podává mi ho. Začínám tušit, že můj spolubydlící toho asi moc nenamluví proto, že je němý. Komunikace s ním tedy bude asi dost obtížná, nebo spíše žádná.

Já na oplátku na papírek napíšu Czech a dávám mu ho zpátky. Chlapík se zazubí ještě víc a začne dělat něco, co mi připomíná kachnu – dá lokty tělu, paže před sebe a vydá ze sebe podivný zvuk, jakési zabublání.

Dědku, děláš si ze mě šoufky, nebo naznačuješ, že jsou Češi nějakí kačeři? povídám si pro sebe.

Vysvětlení přichází vzápětí – chlapík na papírek píše Jawa 350 a ukazuje na sebe.

Nejnámější pohled na Kolín nad Rýnem. Kostel sv. Martina a dóm sv. Petra s Rýnem v popředí.

Aha, takže tahle pantomima asi měla znamenat jízdu na legendární mašině, kterou děda zřejmě kdysi dávno vlastnil, dochází mi.

Následně se děda otáčí, vysvléká se z maskáčů, pod kterými má svetr (venku je 27 °C) a zelené podvlíkačky. Poté z kapsy maskáčů loví dvoueurovku. A z jiné další. A pak další. K tomu pár eurovek a nějaký ten padesáticent. Netrvá ani minutu a na stolku leží asi padesát nebo šedesát euro v mincích, pěkně vyrovnaných do úhledných sloupečků jako v bance. Štěstí, že ke mně chlapík stojí zády, protože tuhle scénu pobírám jen velmi těžší. Bezděčně se mi vybaví pohádka S čerty nejsou žerty a hlavně pak čertovský kabát s kapsami plnými zlatáků.

Chlapík smete mince do pytlíku, pak odejde do koupelny (čistotný určitě je, už předtím jsem si všiml, že má v koupelně snad tři zubní kartáčky a nějaké další propriety), dá si sprchu a zalehne. Ještě předtím se na mě ale obrátí a na papírek napíše 10. 7. Netuším, co tím myslí, teprve až po chvíli mi dochází, že je to datum, dokdy zde bude. No nic, já píšu 6. 7., tedy jen přes jednu noc, což děda ohodnotí pantomimou letícího ptáka. Pak ještě napíše na papírek 168 euro, prsty naznačí, že je to drahé, a následně usíná.

Přemýšlím, co tady ten člověk vůbec dělá, jak se sem dostal a jak třeba komunikuje s dalšími lidmi. Pro schönes Fräulein na recepci asi muselo být utrpení s ním vůbec něco dojednat, což dokazuje i papírek, který leží na stole a který mi teprve teď dává smysl. Je popsán změtí čísel a dat – zřejmě sloužil coby prostředek domluvy mezi dědou a recepční.

Napadá mě, že je děda asi nějaký pouliční umělec – zřejmě malíř, protože hudební nástroj zde nemá, zato z jedné igelitky čouhá skládací židlička, typická právě pro tuto profesi.

Žebrák to asi nebude, k tomu by mi nepasoval ten notebook a fotoaparát.

Ale napadá mě celá řada dalších věcí. Asi v Rusku žije sám, a tak se vypravil sem. Rodina by ho jen těžko pustila, vždyť nejenže se nedomluví, on se ani nemůže domluvit. Co ale, když

se třeba něco stane? Jak chce něco vysvětlovat? Musím uznat, že tohle je opravdový dobrodruh, proti jehož cestě je ta moje učiněnou procházkou růžovým sadem.

Přichází večer a děda se najednou zvedá, naznačuje pití a jídlo a odchází. Asi si jde něco koupit. Vrací se až kolem půl jedenácté a opět uléhá, tentokrát na celou noc.

Ráno mě budí podivný zvuk. Děda má v ruce dýchací přístroj na posilování plic (asi to znáte, taková ta průhledná dvojitá baňka, v níž je kulička – vdechováním vzduchu vytahujete kuličku co nejvýše a musíte ji tam držet co nejdéle). Kuličku se mu však daří dostat jen asi do poloviny výšky baňky a hned mu zase spadne dolů.

Takže děda nemůže mluvit proto, že mu prakticky nefungují plíce, dochází mi. Tak to už není dobrodruh, ale vyložený hazardér.

Zničehonic můj spolubydlící přístroj odkládá a zase si lehá na postel. Vzápětí se z postele ozve slabé chrápání. Snídaně ho nezajímá, a když se vracím z jídelny, pořád ještě spí. Balím, odcházím a přemýšlím nad tímhle zvláštním člověkem. Proč se asi vypravil přes celou Evropu zrovna sem a zda se v pořádku vrátí zpátky domů...

Most zamilovaných

To by mě zajímalo, jak může vypadat dno Rýna v Kolíně. Konkrétně pod železničním mostem Hohenzollernbrücke. Vede po něm totiž lávka pro pěší a cyklisty, z nichž mnozí most nevyužívají jen jako spojnicí mezi pravým a levým břehem řeky, ale také jako místo pro vyjádření svých nejhlubších citů. Stejně jako na mnoha jiných místech v Německu i sem totiž mladí lidé větší visací zámky se jménem svým a své lásky. Klíče pak házejí do řeky, aby zámek již nikdy nemohl být otevřen.

A tím se právě dostávám k onomu zamyšlení v první větě tohoto článku. Oproti jiným německým městům a mostům zde je těch zámků přece jen o kapku víc. Ale o kapku opravdu

pořádnou. Odhaduje se totiž, že na Hohenzollernbrücke už bychom mohli napočítat více než čtyřicet tisíc zámků!

Zlé jazyky tvrdí, že hromada klíčů pod mostem může za povodně, které Kolín nad Rýnem postihly v posledním desetiletí. A leckdo by tomu při pohledu na tu záplavu zámků opravdu i věřil.

A při pohledu na zámky mě taky napadá – co byli zač ten mladý muž a jeho dívka, kteří na tento most pověsili úplně první zamilovaný zámek? A hlavně – vydržela jim opravdu jejich láska?

Kamarád z dětství

V Kolíně nad Rýnem jsem potkal kamaráda z dětství. Smál se na mě a já si vzpomněl, jak moc jsem ho měl jako malý klučina rád. Vůbec se nezměnil a vůbec nezestárl. Určitě ho také znáte – byl to Krteček a já ho uviděl za výkladem suvenýrů Westdeutscherundfunk, Západoněmecké televize, která na něj má asi v Německu práva. Jak jsem se později dozvěděl, Kleine Maulwurf, jak se tu Krteček jmenuje, je zde nesmírně populární. Stejně jako u nás.

Der kleine Maulwurf, tedy náš Krteček, v obchodě Westdeutscherundfunk

Kadeřnický salon

Ježíšmarjá, zase nám bude vykládat nesmysly, které s cyklistikou nebo turistikou nemají nic společného. To si při pohledu na titulek asi teď říkají ti z vás, kteří si tuto knihu zakoupili čistě z důvodů cykloturistických. Ale nebojte se, vyvedu vás z omylu.

Šlapu do kopce, jazyk až na vestě, tedy vlastně na dresu. Říkáte si, že už mám halucinace? Že u řeky žádné kopce být nemohou?

No jo, jenže já na pár dní Rýn opouštím a jedu za svým kamarádem Radimem Poláčkem do Remscheidu, vzdáleného z Kolína nad Rýnem asi čtyřicet kilometrů.

Jenže je tu problém – Remscheid se nachází v kraji zvaném Bergisches Land, tedy jednoduše přeloženo Kopcovitá země. Kopců je tady teda požehnaně. A vůbec to nejsou kopečky, na jaké jsme zvyklí u nás na Vysočině. Výškově možná vyjdou nastejno, ovšem údolí jsou zde mnohem hlubší a prudší, mnohde připomínají spíše kaňony.

A je tu ještě jeden problém – i když jsem se na cestu náležitě vybavil a v Kolíně si koupil mapu Bergisches Land, tato nepokrývá území až k Rýnu. Mezi mojí cyklomapou Porýní a mapou “Berglandu” je asi pět kilometrů neznámého prostoru. Terra incognita. Hic sunt leones.

No, lvi tam sice nebyli, ale stejně mi těch pět kilometrů, které jsem neznal, dalo zabrat. Místo pěti jsem jich totiž najel dobrých dvacet, než jsem se z tohoto neznámého úseku vymotal – pořád jsem totiž jezdil v kruhu hledaje správnou cyklostezku. Kdybych místo toho rovnou najel na silnici, udělal bych líp.

A tím se opět dostáváme na začátek tohoto příběhu. Když už se konečně vymotám směrem na Remscheid, začínají kopce. Zničehonic a bůhvíodkud se ocitám v městečku Witzhelden, které ale podle mapy také nese název Leichlingen. A pak se v tom vyznejte...

Witzhelden je usazený vysoko v kopcích. Člověk se pořádně zapotí, než k němu dorazí. Naštěstí není teplo, spíš naopak – je

chladno až zima... A o to víc člověka udiví, když v dáli v mlžném oparu vidí fešnou blondýnu jen v minisukni a tílku, jak stojí u chodníku s městským kolem.

Haló, Fräulein, není vám náhodou zima, máte chuť zakřičet. Ale když přijedete blíž, vidíte, že mejlit se může každé, jak říkal i Švejk. Fešné blondýně totiž zima být nemůže, protože to není žádná fešná blondýna, nýbrž figurína lákající k návštěvě zdejšího kadeřnického salonu. Proč s kolem, to mi není jasné.

No nic, tak si dám aspoň přestávku, vydechnu si, napiju se, velmi dovedně zhotovenou figurínu si vyfotím, a aspoň mrknu do mapy, kudy mám jet dál. Jak tak hloubám nad plánek oblasti, využívající vysoko posazených řídítek "slečnina" kola coby podložky pro mapu, odněkud se vynoří dáma oděná jen v košili (a samozřejmě i kalhotách), která vyzvídá, kam potřebuji jet. Říkám, že do Remscheidu, a tak mi radí cestu. Po chvíli mi dochází, že se jedná o majitelku kadeřnického salonu (tentokrát je mýlka vyloučena, podobu jsem si později ověřil na webu salonu). Možná mě viděla už předtím, jak si fotím její originální reklamu, nebo ji možná ven vytáhl pohled na individuuum, které se kolem této reklamy ochomejtalo příliš blízko.

Netradiční reklama na kadeřnictví. Proč asi jeho majitelka posadila figurínu právě na kolo?

Ještě chvíli spolu konverzujeme, dámě vysvětluji, že jedu do Remscheidu z Česka za kamarádem a pak že budu pokračovat do Londýna. Poté se přátelsky rozcházíme.

Ujedu asi půlkilometru, když si uvědomuji, že jsem se zapomněl zeptat na to nejdůležitější – proč, u všech všudy, tu figurínu posadila na kolo, když pomocí ní chce propagovat kadeřnický salon, který nemá s cyklistikou vůbec nic společného?

Holt další důvod k návštěvě této oblasti. A to nejen pro mě, ale také pro ty z vás, kteří tuto knihu zakoupili čistě z důvodů cykloturistických. Máte tak ode mě tip na výlet.

Party v Düsseldorfu

Němci to dokážou večer pořádně roztočit. Prý vůbec nejlepší je na pořádnou pařbu Düsseldorf. Jak jsem se mohl přesvědčit, je toto tvrzení zcela na místě. Vzal mě sem můj kamarád Radim Poláček, Třebíčák, který žije zde v Remscheidu, kde pracuje coby manažer jisté mezinárodní firmy (to jen aby bylo vidět, kam až to Třebíčáci, respektive Boroviňáci, protože Radim je z Boroviny, můžou dotáhnout).

Radim, který zdejší poměry zná už dokonale, mě provedl Düsseldorfem, zvláště pak těmi nejfrekventovanějšími ulicemi. Připadal jsem si jako u moře na nějaké hodně velké party. Vlahý večer, ulice plné lidí, kteří popíjeli a veselili se, krásný západ slunce, výborná atmosféra. Prý to tady v létě vypadá stejně každý den, a to i ve všední. Takže až budete mít cestu kolem, zastavte se v Düsseldorfu, stojí to opravdu za vidění.

Švejk v centru Dortmundu

A za vidění stála i návštěva Dortmundu. Zrovna během mého pobytu u Radima zde probíhal český pivní festival. Bylo to opravdu neuvěřitelné – na hlavním náměstí v Dortmundu byl obří stan, kolem stály lavice a stoly s velkými slunečníky

potištěné jmény našich pivovarů, mezitím se proplétaly česky mluvící servírky v rádobyčeských krojích a k tomu hrál Švejk na trubku. Byl to kýč, ale byl jsem za něj rád. Jak je člověk delší dobu pryč, je rád za každou připomínku domova. A pivo i svíčková byly také eňo ňuňo. Jen ty ceny nebyly zrovna české. Ale když si chcete alespoň na dálku užít českých luhů a hájů, tak se vám těch pět euro za pivo a dvanáct za svíčkovou vůbec nezdá moc.

Nefalšovaný český Švejk...

...a nefalšovaná česká servírka na nefalšovaném českém pivním festivalu v Dortmundu

Lavička (nejen) pro missky

Vzpomínáte si na fotky různých missek a modelek, kterak v plavkách sedí na židlích jedna vedle druhé, každá nožku přes nožku a díky tomuto posedu vlastně vypadají úplně stejně? Tak zrovna takový obrázek se mi vybavil poté, co jsem spatřil lavičku na hradě Schlossburg, který najdete mezi Remscheidem a Solingenem.

Teď asi uvažujete, že mám na mysli takové ty modelky anorektičky – jediné ty by se ve větším množství dokázaly poskládat na jednu lavičku. Ne, ujišťuji vás, že příznivcem těchto vychrtlíc opravdu nejsem a sama doba a módní návrháři už našťastí dospěli k poznání, že kostra pro většinu normálních lidí nepředstavuje ideál ženské krásy. Přesto mi ale můžete věřit, že na lavičku, kterou mají na Schlossburgu, by se vešlo ne dvacet, ale klidně i třicet pohodlně sedících dívek. Ve Schlossburgu totiž mají nejdelší lavičku v Německu. A možná i na světě.

Sám bych tomu nevěřil, kdybych ji neviděl na vlastní oči. Sedák i opěradlo lavičky jsou vyrobeny z jednoho velkého kusu dřeva, tedy vlastně jednoho kmenu, který měří rovných dvaadvacet metrů. Celé toto monstrum váží rovnou jednu tunu a najdeme na něm zhruba čtyřicet cedulek se jmény sponzorů.

Z lavičky se nabízí krásný výhled nejen na konečnou stanici lanovky, která sem míří z údolí hluboko pod vámi, ale také na krásně zelené okolní kopce. Ideální místo pro odpočinek.

Konec lavičky, kterou mají na hradě Schlossburg, se ztrácí kdesi v dálce (foto: Radim Poláček)

A když zavřete oči, vidíte před sebou i onen obrázek z úvodu této črty. Modelky a missky jedna vedle druhé. Divím se, že to ještě nikoho nenapadlo. Ale kdo ví – třeba za rok otevřu noviny a tam bude fotografie zachycující finalistky Miss Německa na nejdělsí lavičce na světě. Na lavičce ve Schlossburgu, ze které je tak nádherný rozhled do kraje mezi Remscheidem a Solingenem.

Kuřácký ráj

Co mě velmi zaráží od chvíle, kdy jsem překročil německo-rakouské hranice, je zdejší obrovská benevolentnost ke kuřákům. Na rozdíl od České republiky a řady dalších zemí zde k tažení proti nim nedochází. Spíš bych řekl, že je tomu naopak – ve všech městech vidíte reklamy na cigarety, včetně známého kovboje či dromedára, téměř všude narazíte i na automaty vydávající cigarety každému bez ohledu na věk. Pro mladší ročníky tedy věc v Česku již zcela neznámá.

Podle Němců, se kterými jsem se o tom bavil a kteří vědí, jak “kuřácká situace” vypadá za hranicemi Spolkové republiky, je to zarážející i pro ně.

Jeden z mnoha tisíců cigaretových automatů, které v Německu najdete téměř na každém kroku

“Jen se podívej, kolik mladých tady ve srovnání s Českem kouří,” řekla mi Radimova německá přítelkyně. “Je to taky důsledek právě těch cigaretových automatů.”

A jak se zdá, situace se jen tak nezmění. Německo zatím úkladům proticigaretové lobby zdárně uniká, a ještě nějaký čas tak zůstane kuřáckým rájem.

Röntgenovo muzeum

Přímo v Remscheidu je muzeum Wilhelma Conrada Röntgena, které doporučuji navštívit. Röntgen se zde narodil a místní jsou na to opravdu hrdí.

Prvně jsem myslel, že muzeum projdu během dvaceti minut, ovšem i dvě hodiny mohou být málo. Expozice totiž zaujme i netechnické typy (tedy včetně mě), protože zachycuje nejen Röntgenovu dráhu fyzika a vědce, ale také jeho rodinný život nebo koníčky, například vysokohorské túry a fotografování. Tyto záliby (ale třeba i neřesti, mezi které patřilo kouření anebo závislost na čokoládě) člověk může objevovat v nejrůznějších skrytích Röntgenova domu, což je mnohem zábavnější, než když je člověku vše naservírováno do vitrín.

Ovšem Röntgen byl především fyzik, takže zde lze kromě mnoha dalšího zhlédnout nejrůznější vědecká ocenění – včetně toho nejcennějšího, jímž byla Nobelova cena. Ale také můžete nahlédnout do budoucnosti v sále, v němž zjistíte, co vše Röntgenovy objevy “paprsků X” světu přinesly, přinášejí a zřejmě budou přinášet. Mě v tomto ohledu nejvíce zaujaly hrátky s plasmou – tedy jakousi obří koulí, ve které se různě míhaly paprsky (nebo co to vlastně je) plasmu. Paprsky jste mohli usměrňovat tak, že jste se koule dotkli. Pak téměř všechny začaly proudit směrem k vaší ruce. Velice zajímavá věcicka, u níž jsem strávil dobrých pět minut.

Průjezd krásným Porúřím

Po odjezdu z Remscheidu jsem se rozhodl, že nepojedu přímo k Rýnu, ale vypravím se na sever do Porúří a poté kolem Ruru až k jeho soutoku s Rýnem v Duisburgu. Když se řekne Porúří, asi každý si vybaví hodiny hospodářského zeměpisu s tím, že ...Porúří je nejprůmyslovější oblastí Německa. Své sídlo zde má řada továren.

No, chvíli tu měsíční krajinu vydržím a aspoň uvidím pořádné fabriky, říkal jsem si.

Ovšem nic nemůže být dále od pravdy než poučky, které jsme se biflovali ve škole. Směrem k Rúru jedete jednou z nejkrásnějších krajin, jakou jsem kdy viděl. Všude plno zeleně a lesů, nádherný vzduch. Jistě, nějaké továrny jsem potkal, ty jsou ale tak šikovně zasazeny do krajiny, že si jich prakticky vůbec nevšimnete. Nevím, jak je to na sever od Rúru, tzn. kolem Essenu, ale jižní část můžeme považovat za opravdu dokonalou ukázkou koexistence průmyslu a přírody.

Stará železnice, nová cyklostezka

Při cestě k Rúru mě zaujala ještě jedna věc. To tak jedu a říkám si, jak cesta pěkně ubíhá. Krásná asfaltová cyklostezka vedoucí občas pěkným údolím, občas na vyvýšeném podloží.

Jako bych jel nějakým vyhlídkovým vlakem, napadne mě, když projíždím pod jedním mostem.

A taky, že ano! Ne, nebojte se, nespletl jsem si kolo s vlakem, tak velké následky na mně tato cesta nenechala. Ale najednou se vedle mě objeví staré, dávno nepoužívané koleje. Tahle cyklostezka totiž vznikla na místě bývalé železniční trati.

Vím, že u nás se občas začínají podobné cyklostezky objevovat, ovšem dal bych ruku do ohně za to, že z těch našich bývá určitě odstraňováno všechno bývalé železniční vybavení – tedy zejména koleje a stožáry pro návěstidla. Ne tak na trati vedoucí k Rúru. Zde vše zůstalo ležet (případně stát), jako by tudy snad vlaky měly ještě někdy jezdit. To ale není možné, protože trať je na mnoha místech přerušena různými terénními úpravami, koleje občas mizí po nánosy zeminy, aby se zase objevily o kus dál, vše je dokonale zarostlé keři a stromky.

Jako by dělníkům stavějícím cyklostezku jejich šéf řekl: “Chlapi, položte asfalt tady na ten násep, támhle to trochu srovnejte, tady upravte ten most. Jo a ty koleje tady nechte, kdo se s tím má tahat.”

Krajina kolem Rúru. Tohle naši učitelé zeměpisu označují za nejprůmyslovější oblast Německa.

Cyklostezka vedoucí podél bývalé železnice. A to doslova.

Dokážu si představit, co by se dělo, kdybychom takovou cyklostezku s pozůstatky železnice postavili u nás. Noviny by byly plné komentářů, jak se zase plýtvá a že by bylo možné koleje ještě někde využít. A až by se někdo rozhoupal a poslal dělníky koleje rozebrat, ti by se vrátili s prázdnou – do té doby by totiž určitě skončily někde ve sběrně drahých kovů.

Krávy, ovce a... No, však vy víte co

Na další neobvyklou cyklostezku jsem narazil těsně před německo-nizozemskou hranicí. Rozhodl jsem se zde jet méně užívanou trasou po pravém břehu Rýnu. Tato oblast je pravým opakem Porúří a střední části Porýní – nenajdete zde vůbec žádný průmysl, prakticky celý kraj se orientuje jen na zemědělskou výrobu.

Z toho důvodu na každém kroku potkáváte krávy a ovce. Výraz “potkáváte”, neznamená, že je vidíte někde v dálce, kterak se pasou na zelených loukách... Naopak, vy těmi pastvinami projíždíte a zvířata musíte občas rozhánět, aby vám uvolnila cestu. Je to neobvyklý zážitek, který vám občas připraví perné chvílky. Ne proto, že by na vás snad nějaká ta ovce chtěla zaútočit. Ale proto, že musíte kličkovat... No, však vy víte mezi čím.